

7. Nemzetközi Gyermekkönyv Nap április 2.

Április 2-án Hans Christian Andersenre, a nagy dán meseíróra emlékezünk és ünnepeljük a gyermekirodalmat.

1875-ben, április 2-án született, és írta meg híressé vált meséit.

Sok meséje klasszikussá vált és számos feldolgozása, filmes adaptációja született.

A következő hetekben rá is emlékezve, készítjük hét-ről hétre feladatsorainkat és bízunk benne, hogy sokan nyitják meg az oldalt, és oldják meg a feladatokat.

Ha bármilyen kérdés, vélemény felmerül észrevételeiket várjuk:

gfe.tk.konyvtar@gmail.com e-mail címre.

- ◆ Április hónap minden hetében egy-egy online kvízt teszünk elérhetővé SZEGEPI honlapján
- ◆ <http://www.szegepi.hu/pedagogia/nemzetkozi-gyermekkonyv-nap>
- ◆ A feladatsorok egész hónapban elérhetők lesznek, bármikor be lehet majd kapcsolódni
- ◆ **Olvassunk és játszunk!**

Zene Andersen meséiben

Részletek Andersen meséiből

[A teljes mesék elolvashatók a Magyar Elektronikus Könyvtárban](#)

A kis habléány

Alkonytájban néha átkarolta egymást az öt nővér, s fölmerült a vízből. Lágyan énekeltek - szép hangjuk volt, szebb minden földi hangnál. Ha vihar tombolt a tengeren, s a hajós nép rettegve várta, mikor sülyyed a hajó, ők ott úszkáltak körülöttük, és lágyan énekeltek arról, milyen szép is odalenn a mélyben; bátorították a hajósokat, ne féljenek, merüljenek csak alá a tengerbe. De ezek nem értették a dalukat, a szél zenéjének vélték...

A fülemüle

- Emlékszel-e rám? - suttogta az egyik. - Hát énám emlékszel-e? - kérdezte a másik. És meséltek neki annyit, hogy a császár homlokáról patakzott a veríték.

- Nem tudtam, hogy visszajöttök! - nyögte a szegény császár. - Zenét! Zenét! Kínai dobot, a legnagyobbat! - kiáltott fel. - Hadd harsogja túl a szavukat!

De a furcsa arcok tovább mondták a magukét, s a halál szaporán bólogatott akár egy igazi kínai.

- Jaj, zenét! zenét! - kiáltotta a császár. - Kedves szép aranyamadaram! Énekelj, no, énekelj! Elhalmoztalak arannyal meg drágakővel, még aranyhímes papucsomat is a nyakadba akasztottam, énekelj hát, vigasztalj meg az énekeddel!

Hanem a madár csak hallgatott; hogyan is énekelhetett volna, amikor nem húzta föl senki! A halál pedig nem tágított, nézte a császárt, s körös-körül mélységes csend volt.

Egyszerre csak gyönyörűsége szép ének áradt be az ablakon. A hajdani fülemüle ült kinn egy faágon, a száműzött kis énekes: hírét vette, hogy a császár halálán van, s hozzáröpült, hogy énekével vigaszt és reményt adjon neki.

Csattogott, zengett a hangja, s ahogy énekelte, a függöny redőiben elhalványodtak az arcok, egyre frissebben áradt a vér a császár ereiben, s még a halál is felfigyelt a dalra, és biztatta a fülemülét: - Tovább, kicsi madár, tovább!

- Énekelek én, de csak ha visszaadod a császárnak aranyveretű kardját! Énekelek, de előbb a császári jogart is add vissza neki! Még tovább éneklek, ha a koronáját is visszaadod!

És a halál mind a hármat visszaadta egy-egy dalért, s a fülemüle tovább énekelte: a csendes temetőről szólt a dala, ahol fehér rózsák nyílnak, orgonabokrok illatoznak, s ahol a zsenge füvet az árvák könnyei öntözik. Olyan szépen énekelte róla, hogy a halál egyszerre visszakíváncozott a kertjébe, s hideg, fehér felhő képében kisuhant az ablakon.

A kiskondás

A kiskondás, mármint a királyfi - a palotában mindenki úgy tudta, hogy közönséges kondás - most sem lógatta hiába a lábát. Készített egy csodálatos kereplőt, amit ha megforgattak, eljátszott minden keringőt, hopszaszt és polkát, ami csak elhangzott a világ teremtése óta.

- Elragadó! - kiáltott fel a császárkisasszony, amikor arra sétált. - Sosem hallottam szebb zenedarabot. Szaladj oda, kérdezd meg a kiskondást, mit kér azért a hangszerért. De kikötöm, hogy csókot nem adok!

- Száz csókot kér érte a császárkisasszonytól - hozta a hírt az udvarhölgy.

- No, ennek sincs ki a négy kereke - mondta a császár leánya, és továbbment. De alig tett néhány lépést, újra megállt. - A művészetet pártfogolnia kell a császár leányának - vélte. - Mondd meg neki, érje be tíz csókkal, a többit majd megadják az udvarhölgyeim.

A vadhattyúk

Oly csodálatos szép volt királyi pompájában, hogy az egész udvar mélyen meghajolt előtte, s a király elhatározta, hogy feleségül veszi. Csak az udvari pap csóválta a fejét, s azt pusmogta a királynak, hogy a szépséges hajadon biztosan az erdők boszorkánya, aki bűvös varázslattal elvakítja a királyt, és behálózza a szívét.

Hanem a király nem hallgatott rá. Zene zendült a palotában, pompás ételeket hordoztak körül, tündérszép leánykák táncot lejtettek a néma királylány előtt, aztán illatozó kerteken át ékes terembe vezették. De a kis királylányt nem vigasztalta meg semmi. Olyan mélységes szomorúság volt a szemében, mintha soha nem ismerte volna a mosolyt.

A régi ház

Aztán kitért az ajtó, és behozták a kicsi húgodat, aki még kétesztendő sincs, de akármilyen zenét vagy éneket hall, mindjárt táncolni kezd, az a mulatsága. Ahogy meghallotta a zengő zsolnárt, megint táncra illegette a kis lábát, de sehogya sem találta el az ütemet, mert ti lassa, ünnepélyesen énekeltek, s ő először fél lábára állt, és előrenyújtotta a nyakát, aztán a másik lábára állt, és megint kinyújtotta a nyakát, de a tánca sehogya sem illett az énekhez. Ti meg ott álltatok az asztal körül komoly arccal, ami biztosan nagyon nehezetre esett. Bezzeg én nevettem akkor úgy, hogy le is fordultam az asztalról, meg is ütöttem magam, máig is kék az oldalam, de hát csúnya dolog is volt, hogy nevettem! Ez a vasárnap reggel meg a többi szép óra, amit köztetek átéltem, újra és újra megjelenik előttem; ezek lehetnek azok a régi emlékek, s ezt hozzák magukkal. Mi újság nálatok? Most is énekeltek vasárnap reggelente? És beszélj a kicsi húgodról - táncol-e még? Hát a pajtásom, a másik ólomkatona, hogy s mint van? Ő biztosan boldog! Jaj, nem bírom itt tovább!

Leves hurkapálcikából

Mit látott és tanult világyáró útján az első kiséger

Aztán rázendített a zenekar. Mintha ezer meg ezer parányi üvegharang csendült volna meg, olyan teli zengésű, olyan erős volt a hangja; én először azt hittem, a hattyúk énekelnek, aztán mintha kakukkszó meg rigófütty vegyült volna bele, végül már muzsikált az egész erdő, gyermekének, harangzúgás és madárfütty zengte a legszebb dallamokat, s ez az egész harangjáték a tündérek májusfájából hangzott, az én hurkapálcikámból. Sohasem hittem volna, hogy ilyen sokra képes. De persze ez attól is függ, kinek a kezébe kerül. Úgy meghatott a muzsika, hogy még a könnyem is kicsordult gyönyörűségemben, már amannyi könny egy kiségerértől telik.

Az bizony nem más, mint amit "kirobbanó sikernek" szoktak nevezni - felelte az egérhajadon, s azzal megfordította a hurkapálcikát. Egy csapásra eltűnt róla a sok ibolya, a kiséger úgy tartotta, mint a karmesterek a pálcájukat. - Az ibolya, mondta nekem a tündér, csak szemnek való, az orrnak meg a tapintószerveknek. A fülnek meg az ízlésnek is kell ám valami! - És az egérhajadon meglendítette a karmesteri pálcát. Micsoda zenekar harsant fel! Nem olyan muzsika volt az, mint az erdei tündérek ünnepén, nem bizony, hanem igazi konyhazene, egérfülnek kedves. Óriási zűrzavar kerekedett. Mintha hirtelen szél kavarta volna meg a fővő ételeket, mintha valamennyi fazék meg lábas egyszerre forrt volna; a rézüst volt a dob, a tűzpiszkáló a dobverő. Aztán egyszer csak csend támadt, csak a teafőző duruzsolása hallatszott, de olyan különösen, hogy nem lehetett tudni, kezdi-e vagy végzi; rákezdte a kiséger, rákezdte a nagyfazék, fortyogott, zuborgott valamennyi edény, egymás szavába vágva, összevissza, mintha elment volna a sütnivalójuk. És a kiséger egyre vadabban dirigálta az ütemet, egyre vadabban fortyogtak a fazekak, mindjárt-mindjárt kifut belőlük az étel. Csak úgy zúgott a tűzhely kéménye - ju! A végén már kibírhatatlan volt a lárma, s a kiséger elejtette a karmesteri pálcát.

A kakas meg a szélkakas

- Hiába, az előkelőségre születni kell! - mondogatta. - De én azért nem bizakodom el, hiszen nem mindenki születet uborkának, egyszerűbb lényeknek is kell lenniük a világon. Nem szabad lenézni a tyúkokat, kacsákat, pulykákat sem odaát, hiszen azok is Isten teremtményei. Lám, a kakas megint ott hetykélkedik a palánk tetején. Neki persze más a hivatása, mint a szélkakasnak, aki magas állásban van, de még csikorogni sem tud, nemhogy kukorékolni! Neki se tyúkjá, se csibéje, csak magára van gondja, és zöld penészt izzad. Az a kakas ott a palánkon, az bizony keményebb kötésű legény! Ni csak, milyen táncolva lépked! S milyen megindító zene a kukorékolása! Nincs nála tehetségesebb trombitás a világon! Ha most átjönne ide, ha fölfalna mindenestül, s én fölolvadhatnék benne, boldogan halnék meg! - ábrándozott.

Az idei Nemzetközi Gyermekkönyv Nap
jelmondata: The music of words = A szavak
zenéje

A [hivatalos honlapon](#) olvashatjuk a követke-
ző verset.

The music of words

When we read, our minds grow wings.

When we write, our fingers sing.

Words are drumbeats and flutes on the page,

soaring songbirds and trumpeting elephants,

ivers that flow, waterfalls tumbling,

butterflies that twirl

high in the sky!

Words invite us to dance---rhythms, rhymes,
heartbeats,

hoofbeats, and wingbeats, old tales and new
ones,

fantasies and true ones.

Whether you are cozy at home

or racing across borders toward a new land

and a strange language, stories and poems

belong to you.

When we share words, our voices

become the music of the future,

peace, joy and friendship,

a melody

of hope.

Nyersfordí-
tás

A szavak zenéje

Amikor olvasunk, elménk szárnyakat növeszt.
Amikor írunk, az ujjaink énekelnek.

A szavak dobverések és furulyák az oldalon,
szárnyaló énekesmadarak és trombitáló elefántok,
zuhogó folyók, zuhanó vízesések,
lepkék, amelyek forognak
magasan az égben!

A szavak táncrea hívnak bennünket --- ritmusok, mondókák,
szívverések,
pataütések, szárnyverések, régi mesék és újak,
fantáziák és igazak.

Akár az otthon hangulata
vagy határokon át versenyezve egy új föld felé
és különös nyelv, történetek és versek, melyek
hozzád tartoznak.

Amikor megosztjuk a szavakat, a hangunkat
váljon a jövő zenéjévé,
béke, öröm és barátság,
egy dallama
a reménynek.

A szavak és a zene egysége, a szöveg muzikalitása, a dallam, a zene, a dal-
lamosság áll az idei év középpontjában.
Olvassunk verseket, hallgassunk zenét, megzenésített versekkel ismerked-
jünk!